

Haugesund kommune
Rådmannens stab

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
201201023-/INJ

Vår ref.
Saksnr. 2012/1802
Løpenr. 21420/2012
Arkivkode F00

Saksbehandler
Andreas Larsen
Tlf. 52 74 30 44

Vår dato
14.05.2012

HØRING - NOU 2011:17 NÅR SANT SKAL SIES OM PÅRØRENDEOMSORG – FRA USYNLIG TIL VERDSATT OG INKLUDERT

Haugesund kommune avgir følgende svar på høring til NOU 2011:17, vedtatt i Haugesund formannskap 25.04.12:

Pårørende sin omsorgsinnsats er avgjørende for at samfunnet skal kunne håndtere behovet for omsorgstjenester i årene som kommer. Det offentlige apparatet må styrke pårørende sine muligheter til å yte omsorg for sine nærmeste, og samtidig sikre at omsorgsstederne ikke straffes økonomisk og sosialt for sin innsats.

Haugesund kommune ser på medvirkning fra pårørende som en stor ressurs, både som avlastning for offentlig tjenesteyting, og som kvalitetssikring av de offentlige tjenestene. Det er liten tvil om at pårørendeinnsats er en for lite benyttet ressurs. Haugesund kommune er derfor positiv til Kaasa-utvalget sin innstilling om samordning av de økonomiske støtteordningene for pårørendeomsorg.

De offentlige tjenesteyterne må i større grad enn i dag spille på lag med de pårørende, både i vedtaksutforming og i tjenesteytelsen. Haugesund kommune er i stor grad enig med Kaasautvalget om retningen mot mer formaliserte samarbeidsstrukturer mellom kommunene og familier. Dette vil kunne bidra til å fylle tomrommet mellom pårørende sin innsats og de tjenestene kommunen utfører. Der noen familier kan bidra på enkelte områder, har andre familier mulighet til å bidra på helt andre områder, og dette må kommunen ta høyde for i sine vedtak om kommunale tjenester.

Haugesund kommune støtter utvalgets forslag 1, da familier med svært syke barn er i en meget usikker situasjon, og trenger trygge økonomiske rammer. Taket på 50 prosents støtte er fornuftig, for å sikre tilskuddsmottakeren fortsatt tilknytning til arbeidslivet.

Haugesund kommune er også positiv til samordningen av omsorgslønn og hjelpestønad. Enhetlig tildelingspraksis og mindre byråkratiske ordninger vil vi bedre offentlige tjenester for brukerne.

En viktig forutsetning for en varig innsats fra pårørende er at kommunene kan tilby

---

Besøksadresse
Rådhusgt. 66
Postadresse
Postboks 2160
5504 Haugesund

Sentralbord
52 74 30 00
Telefaks
52 74 30 31

Bankgiro
3240.07.22020
Organisasjonsnr
944 073 787

E-postadresse
postmottak@haugesund.kommune.no

avlastningsplasser som er tilpasset familienes behov for trygghet og forutsigbarhet. Ikke minst gjelder det å holde fokus på kvaliteten til avlastningstilbudet i forhold til barn med alvorlige og sammensatte tilstander.

«Brukere vil ha rett på tjeneste som eksempelvis avlastning slik tilfellet er i dag», heter det i NOU-en på side 93. Videre heter det at «utvalget kan ikke se at det innenfor aktuelt ressursbruk vil være mulig å øke tjenester som avlastning og lignende tiltak».

Uten økte ressurser er Haugesund kommune usikker på om kommunen vil være i stand til å innfri forventninger fra pårørende etter en foreslått samordning av hjelpestønad og omsorgslønn. Kommunen har i dag få omsorgslønnmottakere og få avlastningsplasser. Dersom de mange pårørende som i dag mottar hjelpestønad, mister denne, er det fare for at presset på kommunen om å yte omsorgsstønad eller andre kompensierende tiltak kan bli betydelig større enn forutsatt. I en presset situasjon vil kommunen måtte prioritere de mest alvorlig syke barna. Avslag om avlastningsplass vil lett kunne få konsekvenser for andre familier, dersom belastningen er betydelig over tid.

Utvalget påpeker at endringene vil gi negativ økonomisk effekt for noen brukere, da hjelpestønad i dag gis til brukeren, mens omsorgslønn gis hjelperen. Videre peker utvalget på at dette kan veies opp gjennom at slike brukere kan søke om praktisk bistand eller helsehjelp fra kommunen (Kaasa-rapporten, side 91). Haugesund kommune vil vise til at en slik effekt kan gi økte totale kostnader for kommunene, da bortfall av hjelpestønad er påregnet i sin helhet å dekke økning i omsorgslønn.

Som NOU 2011:17 på s. 74 peker på er det en overvekt av kvinner som pleier sterkt funksjonshemmede barn. En samordning av økonomiske ytelser slik utvalget foreslår kan føre til at kvinner må redusere sin yrkesaktivitet fordi omsorgstilskudd maks vil kunne ytes 50 %. I et likestillingsperspektiv er en reduksjon i yrkesdeltakelse uheldig. Selv om omsorgstilskudd etter forslaget kan gi opptjeningspoeng, vil en redusert stilling kunne føre til at kvinner som har gjennomført en fagutdannelse, kan tape på å redusere sin yrkesdeltakelse både faglig, sosialt og økonomisk. For kvinner som yter omfattende omsorgstjenester i hjemmet er det sannsynligvis av særlig stor betydning å kunne delta i et vanlig yrkesliv.

Haugesund kommune er skeptisk til innføring av en pårørendekontrakt. Man forstår dette som et forslag om en ny universell ordning, ikke spesielt knyttet til omsorgslønnsordningen. Pårørendekontrakten kan lett bli et byråkratiserende element, uten at den nødvendigvis sikrer bruker eller pårørende sine rettigheter i forhold til dagens situasjon. Bruker og pårørende sine rettigheter reguleres gjennom pasient- og brukerrettighetsloven. Pårørendekontraktens plass i dette bildet synes uklart.

Ordningen med koordinator for familien vil være et positivt tiltak, under forutsetning av at dette kan samordnes med helse- og omsorgstjenestelovens regler om koordinerende enhet og individuell plan. Det vil være hensiktsmessig at en slik ordning reserveres de tilfeller der bruker mottar tjenester fra flere avdelinger i kommunen, i tillegg til at familiemedlem har omsorgslønn.

Avlastningstilbudet i kommunene må styrkes, men Haugesund kommune er uenig i å knytte en spesifikk rettighet til fridager og vikar ved sykdom for mottaker av omsorgslønn. En slik rettighet vil ikke være i samsvar med kommunens frihet til å organisere tjenestene under helse- og omsorgstjenestelovens sørge-for-ansvar. Det kan være hensiktsmessig å sette inn andre tiltak enn vikar ved sykdom. Haugesund kommune mener helse- og omsorgstjenesteloven ivaretar kommunens plikt til å tilby avlastning til pårørende.

Utvalgets forslag om å lovfeste minimumskrav til kommunens besøk i hjemmet er i tråd med god forvaltningsskikk, og støttes av Haugesund kommune.

Med vennlig hilsen
Haugesund kommune

Andreas Moe Larsen
rådgiver

Vedlegg:
Særutskrift av møtebok